

CÁC KHÓA CẠNH SINH THÁI CỦA HỆ THỐNG SÔNG - HỒ HÀ NỘI

GS. TS. Mai Đình Yên

Khoa Sinh học,

Trường Đại học Khoa học Tự nhiên, ĐHQG Hà Nội

Hà Nội được coi là thành phố Sông - Hồ

Các Hồ và Sông đóng vai trò rất quan trọng về kinh tế, xã hội, văn hoá, khoa học... cho Hà Nội

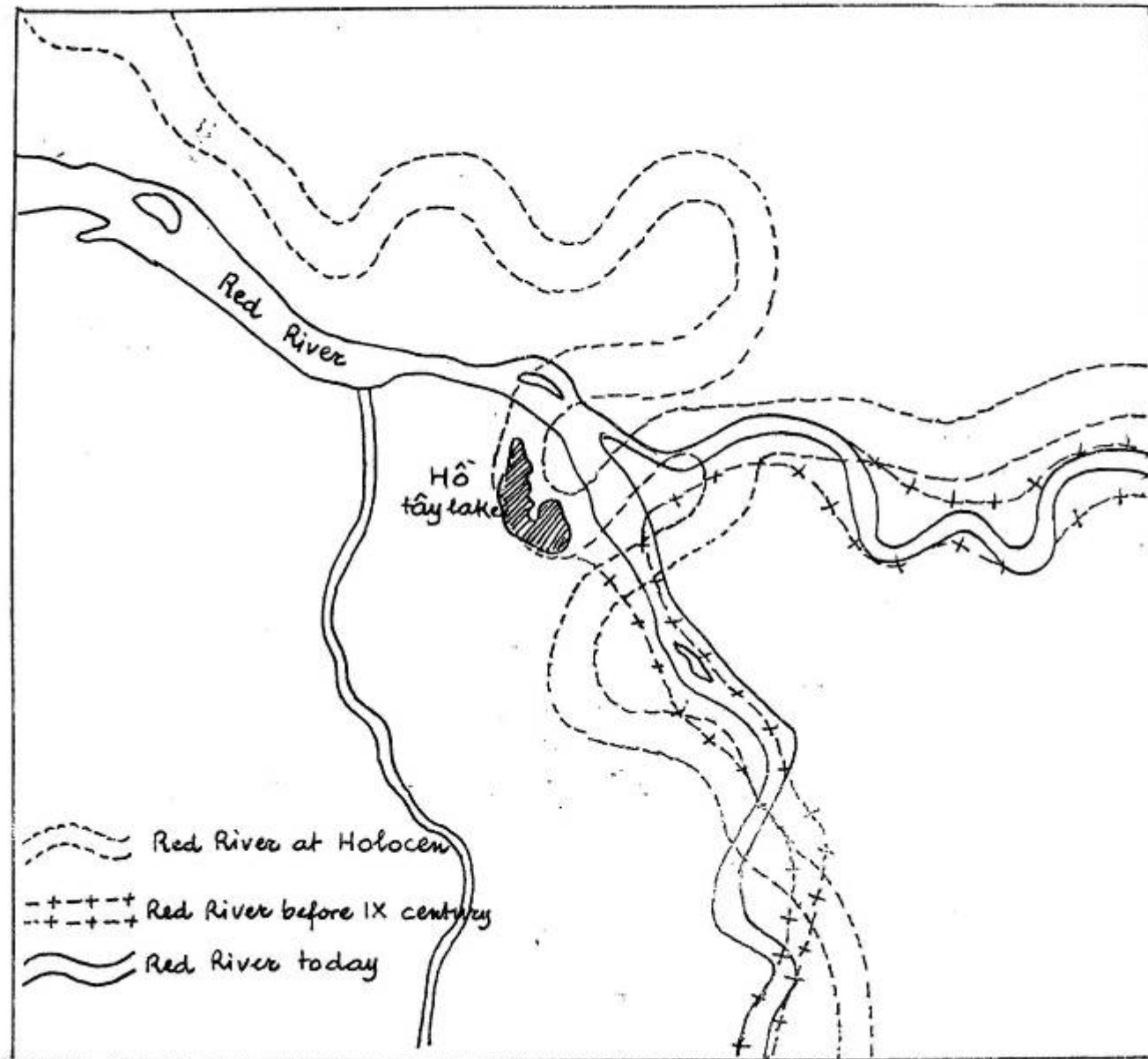
- Điều hoà dòng chảy
- Tích nước ngầm
- Điều hoà khí hậu
- Xử lý ô nhiễm
- Bảo tồn đa dạng sinh học
- Tạo lập cảnh quan
- Nuôi cá, khai thác thủy sản
- Giải trí, nghỉ ngơi
- Thể thao du lịch
- Di sản văn hoá
- Cấp nước
- Giao thông thủy

Hệ thống mặt nước (Sông, Hồ...) ở Hà Nội đã, đang và sẽ bị suy thoái nhanh về chất và lượng khiến cho vai trò tích cực của chúng không những không còn mà còn gây nên các tác động tiêu cực

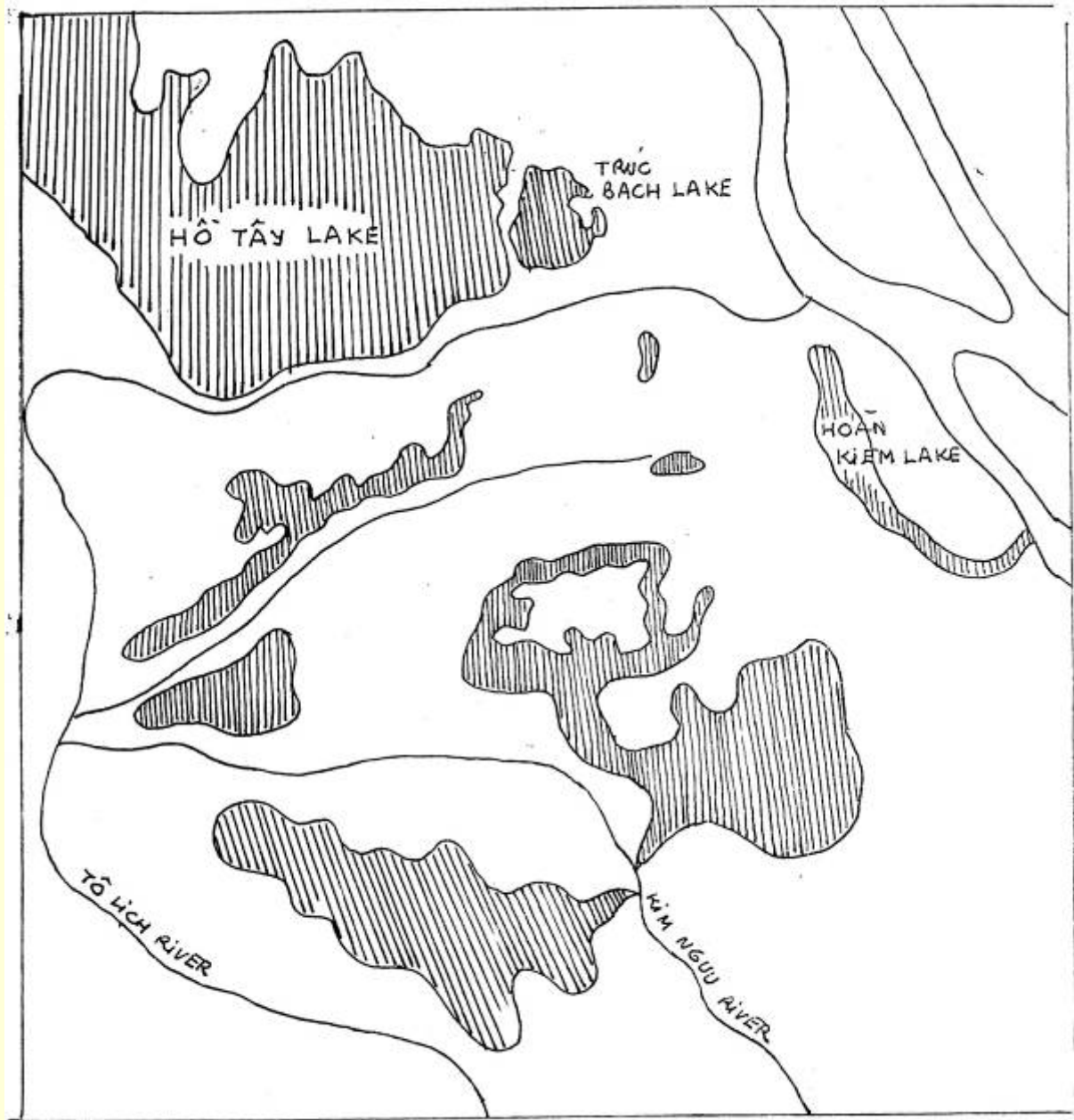
1. San lấp thu hẹp diện tích
2. Cách ly các vực nước ra khỏi mạng lưới chung
3. Úng ngập, khô cạn (Tăng thêm do biến đổi khí hậu)
4. Ô nhiễm môi trường nước (nước mặt, nước ngầm)
5. Đa dạng sinh học suy thoái nhanh (khai thác, sinh vật lạ)
6. Mất chức năng quan trọng của Đất ngập nước (mất thực vật ở nước)

Hệ thống mặt nước (Sông, Hồ...) ở Hà Nội đã, đang và sẽ bị suy thoái nhanh về chất và lượng khiến cho vai trò tích cực của chúng không những không còn mà còn gây nên các tác động tiêu cực

7. Làm đê, kè, đường mất nơi ở của các thủy sinh vật.
8. Bồi lắng, xói lở bờ
9. Dòng chảy thủy văn tự nhiên (của sông Hồng) bị biến đổi
10. Thiếu thể chế chính sách
11. Tổ chức quản lý chồng chéo
12. Không có quy hoạch lâu dài, bền vững

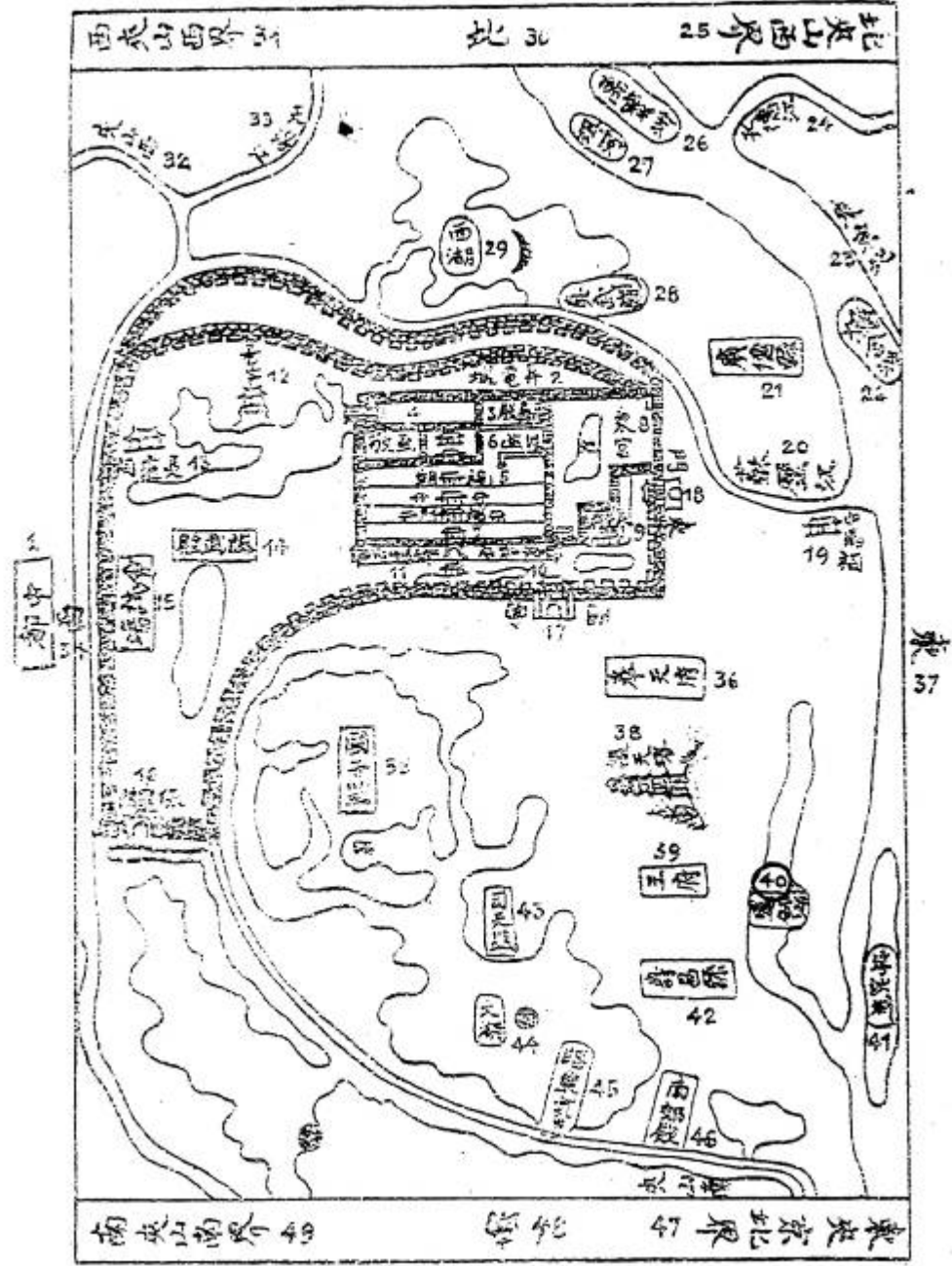
Red River at Holocen, before IX century and today

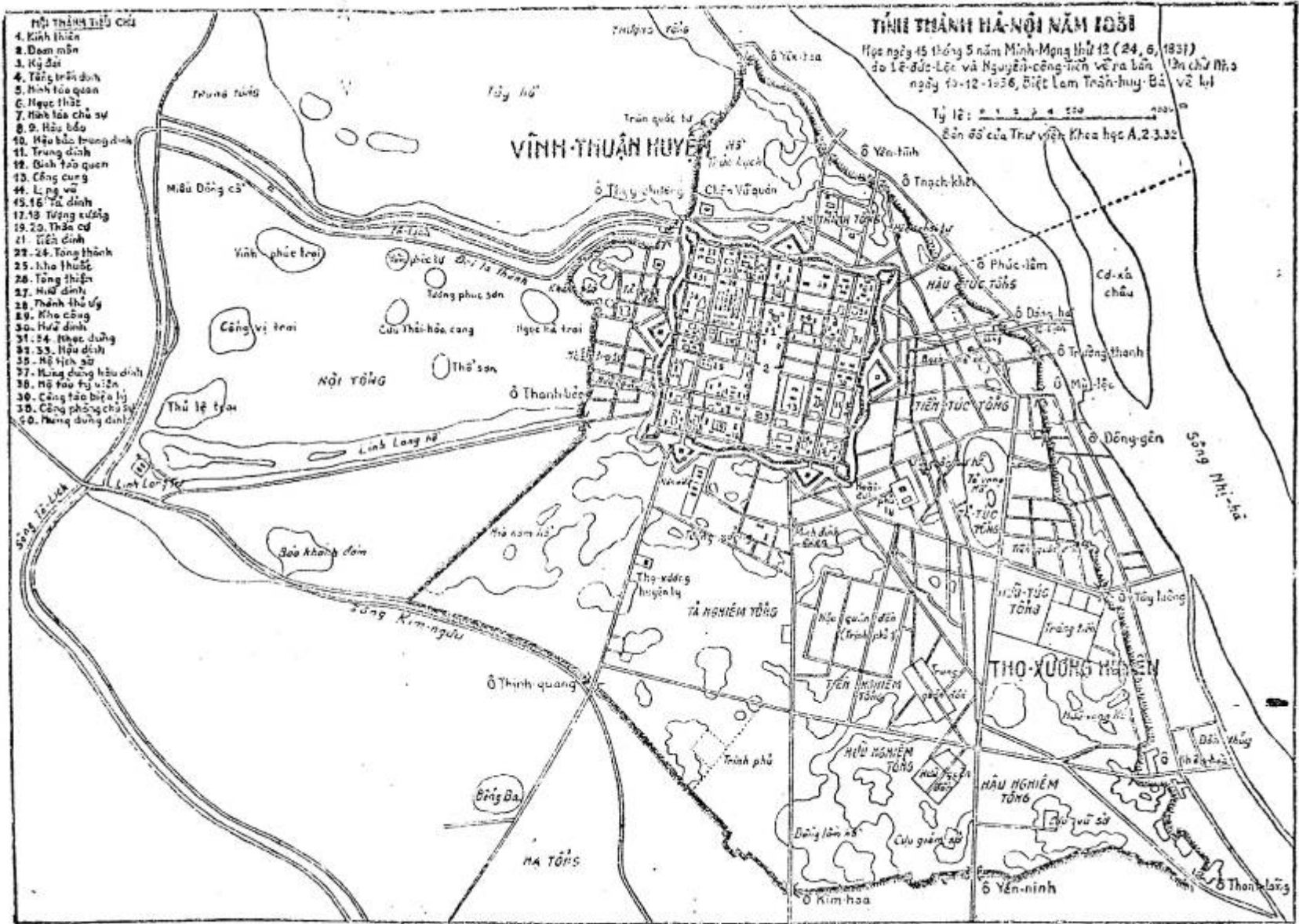
Thang Long at Hong Duc time, 1470

BẢN ĐỒ THÀNH ĐÔNG-KINH VẼ NĂM 1490

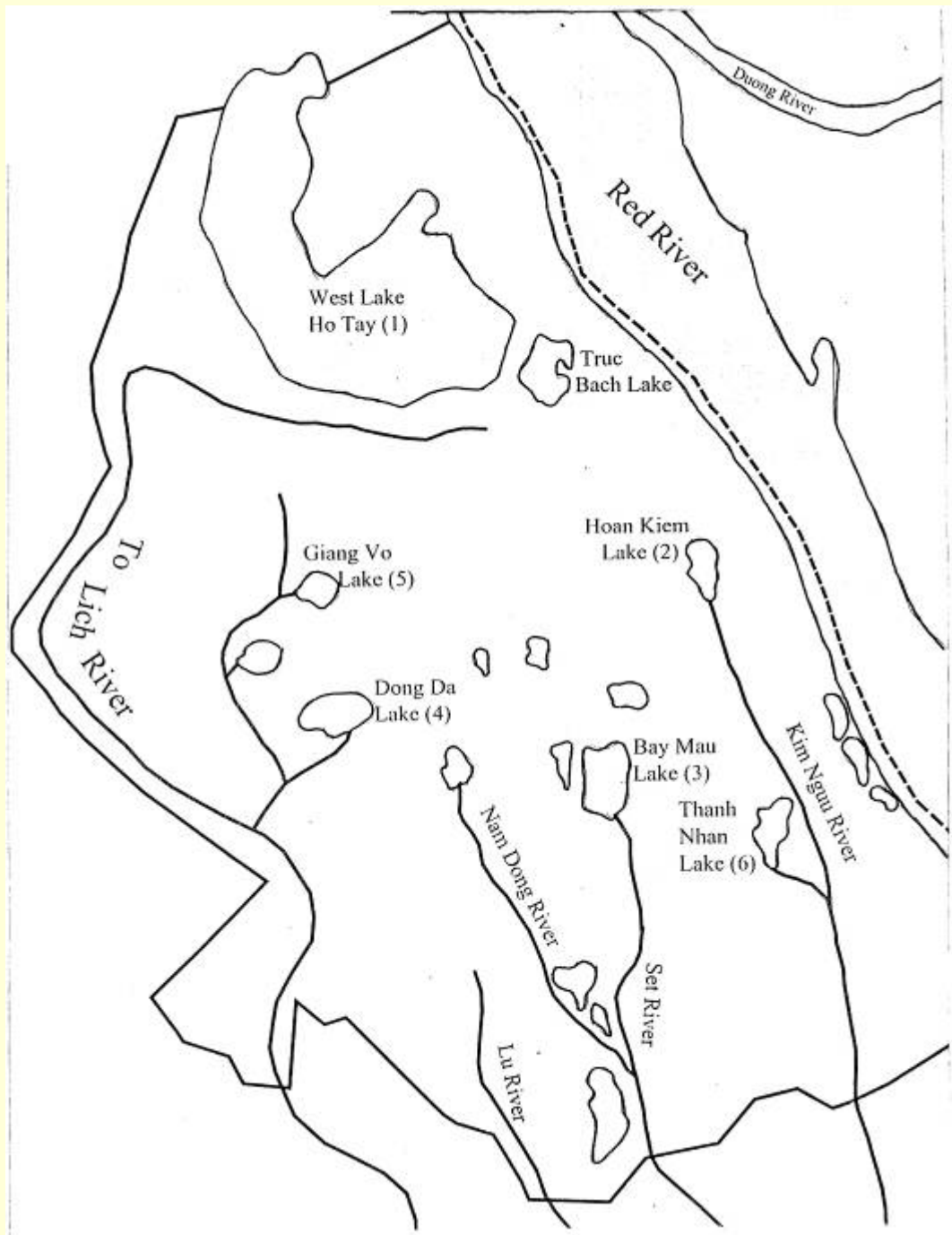
Theo sách *Hồng Đức đồ bản* số A. 2499 của Thư viện Khoa học Trung Ương.

Dong Kinh in 1490

Hanoi in 1831

Waste water and rain water drainage of Hanoi city

Silver carp in mutation in Truc Bach lake

Bước đầu đã có một số kết quả

1. Làm đê, kè, đường... Quanh vực nước (chống lấn chiếm)
2. Nạo vét các hồ, sông tăng tích nước và thoát nước
3. Xử lý ô nhiễm cho một vài hồ (hồ Văn...)

Mud Dredge in Ho Guom lake, 1993

Mud Dredge in Bay Mau lake, 1993

Mud Dredge in Thien Quang lake, 2003

Mud Dredge in Thanh Nhan lake, 2003

Ho Van lake, 2004

Hà Nội đang thực hiện một số dự án

1. Chống úng ngập (giai đoạn II)(Nhật Bản)
2. Chống ô nhiễm nước : hồ Gươm(CHLB Đức),sông Đáy, sông Nhuệ(WB)
3. Kè bờ sông Hồng(Hàn Quốc)
4. Dùng cây thủy sinh xử lý ô nhiễm :hồ Thành Công (Nhật Bản)
5. Xác định dòng chảy môi trường tối thiểu cho sông Hồng (Đan Mạch)
6. Giáo dục cộng đồng bảo vệ các sông hồ

Kết luận

- Hà Nội phải quy hoạch khai thác, bảo vệ, quản lý các sông - hồ thật tốt.
- Cõi các sông - hồ là cảnh quan tự nhiên vô cùng quý giá.
- Hà Nội là đô thị hồ - sông - Đô thị sinh thái hồ sông
- Cần hết sức coi trọng các hoạt động liên quan đến hồ - sông của Hà Nội

CÁC KHÍA CẠNH SINH THÁI CỦA HỆ THỐNG SÔNG - HỒ HÀ NỘI

GS. TS. Mai Đình Yên

Khoa Sinh học,

Trường Đại học Khoa học Tự nhiên, ĐHQG Hà Nội

Hà Nội được coi là thành phố Sông - Hồ

Các Hồ và Sông đóng vai trò rất quan trọng về kinh tế, xã hội, văn hoá, khoa học... cho Hà Nội

- Điều hoà dòng chảy
- Tích nước ngầm
- Điều hoà khí hậu
- Xử lý ô nhiễm
- Bảo tồn đa dạng sinh học
- Tạo lập cảnh quan
- Nuôi cá, khai thác thủy sản
- Giải trí, nghỉ ngơi
- Thể thao du lịch
- Di sản văn hoá
- Cấp nước
- Giao thông thủy

Hệ thống mặt nước (Sông, Hồ...) ở Hà Nội đã, đang và sẽ bị suy thoái nhanh về chất và lượng khiến cho vai trò tích cực của chúng không những không còn mà còn gây nên các tác động tiêu cực

1. San lấp thu hẹp diện tích
2. Cách ly các vực nước ra khỏi mạng lưới chung
3. Úng ngập, khô cạn (Tăng thêm do biến đổi khí hậu)
4. Ô nhiễm môi trường nước (nước mặt, nước ngầm)
5. Đa dạng sinh học suy thoái nhanh (khai thác, sinh vật lạ)
6. Mất chức năng quan trọng của Đất ngập nước (mất thực vật ở nước)

Hệ thống mặt nước (Sông, Hồ...) ở Hà Nội đã, đang và sẽ bị suy thoái nhanh về chất và lượng khiến cho vai trò tích cực của chúng không những không còn mà còn gây nên các tác động tiêu cực

7. Làm đê, kè, đường mất nơi ở của các thủy sinh vật.
8. Bồi lắng, xói lở bờ
9. Dòng chảy thủy văn tự nhiên (của sông Hồng) bị biến đổi
10. Thiếu thể chế chính sách
11. Tổ chức quản lý chồng chéo
12. Không có quy hoạch lâu dài, bền vững

Bước đầu đã có một số kết quả

1. Làm đê, kè, đường... Quanh vực nước (chống lấn chiếm)
2. Nạo vét các hồ, sông tăng tích nước và thoát nước
3. Xử lý ô nhiễm cho một vài hồ (hồ Văn...)

Hà Nội đang thực hiện một số dự án

1. Chống úng ngập (giai đoạn II)(Nhật Bản)
2. Chống ô nhiễm nước : hồ Gươm(CHLB Đức),sông Đáy, sông Nhuệ(WB)
3. Kè bờ sông Hồng(Hàn Quốc)
4. Dùng cây thủy sinh xử lý ô nhiễm :hồ Thành Công (Nhật Bản)
5. Xác định dòng chảy môi trường tối thiểu cho sông Hồng (Đan Mạch)
6. Giáo dục cộng đồng bảo vệ các sông hồ

Kết luận

- Hà Nội phải quy hoạch khai thác, bảo vệ, quản lý các sông - hồ thật tốt.
- Cõi các sông - hồ là cảnh quan tự nhiên vô cùng quý giá.
- Hà Nội là đô thị hồ - sông - Đô thị sinh thái hồ sông
- Cần hết sức coi trọng các hoạt động liên quan đến hồ - sông của Hà Nội

Xin chân thành cảm ơn!